

Lisa
KINNITATUD

haridus- ja teadusministri käskkirjaga
„Haridus- ja Teadusministeeriumi Haridus-ja noorteprogrammi,
Keeleprogrammi, Teadussüsteemi programmi ja Teadmussiirde programmi
strateegiliste partnerite nimetamise
ning neile tegevustoetuse andmise tingimused ja kord“

Haridus- ja Teadusministeeriumi Haridus-ja noorteprogrammi, Keeleprogrammi, Teadussüsteemi programmi ja Teadmussiirde programmi strateegiliste partnerite nimetamise ning neile tegevustoetuse andmise tingimused ja kord

1. Üldsätted

- 1.1. Haridus- ja Teadusministeeriumi Haridus- ja noorteprogrammi, Keeleprogrammi, Teadussüsteemi programmi ja Teadmussiirde programmi strateegiliste partnerite nimetamise ning neile tegevustoetuse andmise tingimused ja kord (edaspidi *kord*) reguleerib Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi *toetuse andja*) strateegiliste partnerite nimetamise põhimõtteid, tegevustoetuse (edaspidi *toetus*) saamiseks esitatavaid nõudeid, tegevustoetuse määramise ja andmise tingimusi, aruandlust ning partnerluse lõppemise aluseid.
- 1.2. Korda ei kohaldata juhul, kui toetuse andmine on reguleeritud eraldi seaduse või seaduse alusel antud määrusega.
- 1.3. Strateegiliste partnerite valimise menetlusele ning toetuse andmise menetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust ning Haridus- ja Teadusministeeriumi riigieelarvelise toetuse andmise korda.

2. Kasutatud mõisted

- 2.1. **Tegevustoetus** on eelarveline eraldis, millega toetuse andja toetab strateegilise partneri kui toetuse saaja põhikirjast tulenevaid tegevusi ja organisatsiooni arengut tervikuna või konkreetse tegevussuuna elluviimiseks kavandatud tegevusi, et säilitada või suurendada toetuse saaja võimet ellu viia tegevusi, mis aitavad kaasa toetuse andja valdkondlikest arengukavadest tulenevate eesmärkide saavutamisele.
- 2.2. **Katusorganisatsioon** on vabaühendus, mille liikmed on üldjuhul juriidilised isikud ning mille tegutsemise eesmärk on edendada ühiseid üldhuvisid jõulisemalt, kui seda saaks teha vaid ühe organisatsiooni kaudu.
- 2.3. **Strateegiline partner** on:
 - avatud taotlusvooru tulemusel nimetatud üldjuhul katus- või esindusorganisatsioon, kelle tegevus on üleriigiline ja koondab mitut sama valdkonna organisatsiooni ning kes panustab haridus-, teadus-, noorte- ja/või keelevaldkonna poliitika (edaspidi *poliitikate*) kujundamisse, sellega seotud seadusloome ja arengudokumentide väljatöötamisse ning muutmisse, sealhulgas osaleb valdkondlikes töögruppides või
 - avatud taotlusvooru tulemusel nimetatud organisatsioon, kes panustab üleriigiliselt poliitikate elluviimisesse.

- 2.4. **Partnerlusperiood** on ministri käskkirjaga kehtestatud periood, mille kestel organisatsioon on toetuse andja strateegiline partner poliitikate kujundamisel või poliitikate elluviimisel ning mille kestel toetuse andja toetab organisatsiooni tegevusi.
- 2.5. **Huvikaitse** on ühenduse liikmete ja teiste selle sihtrühma või võrgustikku kuuluvate inimeste huvide ja väärtuste kaitsmine ja esindamine suhetes avaliku võimu, äri sektori ning avaliku arvamusega.
- 2.6. **Strateegilise partnerluse komisjon** (*edaspidi komisjon*) on ministri poolt moodustatud komisjon strateegiliste partnerite valimise ja neile toetuse andmise protsessi korraldamiseks, läbiviimiseks ja aruandluse kontrolli teostamiseks.

3. Strateegilise partnerluse eesmärk ja oodatav tulemus

- 3.1. Strateegiliste partnerite nimetamise ja neile toetuse andmise eesmärk on:
 - 3.1.1. partnerluses poliitika kujundamisel leida toetuse andjale võimekad partnerid poliitika kujundamisel ja õigusloomes kaasaráakimiseks, uute arengukavade sekkumismeetmete kujundamiseks ja toetuse andja nõustamiseks kõigis konkreetset huvirühma puudutavates küsimustes.
 - 3.1.2. partnerluses poliitika elluviimisel leida asjatundlikud ja võimekad partnerid konkreetsete tegevuste läbiviimiseks, mis on välja valitud prioriteetsete tegevustena arengukavade elluviimiseks.
- 3.2. Toetuse andmise oodatav tulemus on:
 - 3.2.1. strateegiliste partnerite üldise võimekuse kasv huvikaitstes ning võimekus olla toetuse andjale võrdväärne partner huvirühma esindajana.
 - 3.2.2. strateegiliste partnerite võimekuse kasv vastavas valdkonnas tegutsemiseks ning konkreetsete tegevuste tulemuslik elluviimine.

4. Toetuse andmise põhimõtted

- 4.1. Toetust antakse avatud taotlusvooru korras valitud strateegilistele partneritele poliitikate kujundamisel kaasaráakimiseks ja/või poliitikate elluviimiseks vastavalt toetuse andja eesmärkidele.
- 4.2. Põhjendatud juhtudel võib toetuse andja edastada suunatud pakkumiskutse organisatsioonile ka väljaspool taotlusvooru. Suunatud pakkumiskutse peab olema põhjendatud ja tuginema komisjoni ettepanekule.
- 4.3. Suunatud pakkumiskutse saanud organisatsioon esitab toetuse andjale taotluse juhindudes käesolevast korrast. Nõuetele vastav organisatsioon taotleb ja võib saada toetust kuni kolmeaastaseks partnerlusperioodiks komisjoni ettepanekul ministri otsuse alusel.
- 4.4. Toetusega finantseeritakse strateegiliste partnerite põhitegevust, tegevussuunda või läbirääkimistel kokku lepitud tegevusi, arvestusega, et tegevused aitavad kaasa organisatsiooni püsivaks tegutsemiseks ja arenguks partnerlusperioodi jooksul.
- 4.5. Toetus määratakse kuni kolmeks aastaks.
- 4.6. Toetuse taotlemise õigust ei teki, kui asjakohast taotlusvooru ei ole eelarveaastal välja kuulutatud.

5. Strateegilise partnerluse komisjoni moodustamine

- 5.1. Strateegiliste partnerite valimist, toetuste määramist ja aruandluse kontrolli korraldab ministri käskkirjaga moodustatud komisjon.
- 5.2. Komisjoni liikmed avalikustab toetuse andja oma veebilehel hiljemalt 7 kalendripäeva enne taotlusvooru avamist.

6. Poliitikate kujundamiseks strateegiliste partnerite valimine, nimetamine ja neile toetuse andmine

6.1. Toetuse taotlejale esitatavad nõuded

6.1.1. Toetuse taotleja peab vastama järgmistele tingimustele:

- 6.1.1.1. taotleja põhikirjalised eesmärgid, arengustrateegia või põhitegevus on kooskõlas toetuse andja poliitikavaldkondade valdkondlike arengukavadega;
- 6.1.1.2. taotleja on üleriigiliselt tegutsev organisatsioon, üldjuhul katusorganisatsioon, kellel on toetuse andja poliitikavaldkondade arendamises kaasaráákimiseks laialdane liikmeskond ja kes aktiivselt osaleb taotleja esindatavate ühenduste huvikaitses;
- 6.1.1.3. taotlejal on tõendatud võimekus osaleda poliitika kujundamises ning suutlikkus esitada oma liikmeskonna või esindatava huvirühma seisukohti;
- 6.1.1.4. taotlejal on valmisolek avalikustada olulisemates küsimustes oma seisukohad ning esitleda ja kaitsta neid üleriigilisel tasandil;
- 6.1.1.5. taotlejal on võimekus tagada olulisemates küsimustes vajaliku info kättesaadavus oma liikmeskonnale või esindatavale huvirühmale ja anda neile võimalus arvamuse avaldamiseks;
- 6.1.1.6. taotlejal puuduvad riiklike maksude maksuvõlad või on need taotluse esitamise ajaks ajatatud;
- 6.1.1.7. taotlejal ei ole tähtjaks esitamata majandusaasta aruandeid ega maksudeklaratsioone;
- 6.1.1.8. taotleja ei ole pankrotis, likvideerimisel ega sundlõpetamisel ning tal puudub kehtiv äriregistrist kustutamise hoiatus;
- 6.1.1.9. taotlejal ei ole täitmata kohustusi toetuse andja ees;
- 6.1.1.10. taotleja ei ole erakond ega äriühing.

6.2. Strateegiliste partnerite taotlusvooru väljakuulutamine

- 6.2.1. Strateegiliste partnerite taotlusvooru (edaspidi *taotlusvoor*) väljakuulutamiseks valib ja kinnitab komisjon partnerlusperioodiks nimekirja kõige olulisematest poliitikamuudatustest ja prioriteetidest, mille osas oodatakse organisatsioone kaasa rääkima ning koostab koostöökutse.
- 6.2.2. Koostöökutsest ja taotluste esitamise tähtjast teavitab toetuse andja oma veebilehel vähemalt 7 kalendripäeva enne taotlusvooru avamise päeva.

6.3. Taotlusele esitatavad nõuded ja lisatavad dokumendid

- 6.3.1. Taotlus peab olema vormikohane ning sisaldama järgmist informatsiooni:
 - 6.3.1.1. kinnitus, et taotleja vastab punktis 6.1 sätestatud tingimustele;
 - 6.3.1.2. kinnitus, et taotleja võtab kohustuse strateegiliseks partneriks saades viia ellu koostööpakkumuses väljatoodud eesmärgid ning vastutab strateegilisele partnerile püstitatud ülesannete täitmise eest;
 - 6.3.1.3. kinnitus, et taotleja esitab taotluse tegevustoetuse saamiseks toetuse kasutamise perioodiks.
- 6.3.2. Taotlusele tuleb lisada järgmised dokumendid:

- 6.3.2.1. järgmise aasta tegevuskava projekt, mis peab sisaldama taotletavate rahastuste tegevusi;
- 6.3.2.2. volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel.

6.4. Taotluse menetlemine ja hindamine

- 6.4.1. Taotluse menetlemisel hinnatakse esmalt taotleja ja taotluse vastavust vormilistele nõuetele, mille käigus kontrollitakse, kas:
 - 6.4.1.1. taotlus on esitatud tähtaegselt;
 - 6.4.1.2. taotleja vastab punktis 6.1.1.6 – 6.1.1.10 kehtestatud tingimustele;
 - 6.4.1.3. taotlus sisaldab punktis 6.3 vajalikke kinnitusi ja lisadokumente.
- 6.4.2. Taotluse vormilistele nõuetele vastavuse kontrollimisel avastatud puudustest teavitatakse taotlejat ja määratakse tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks selgitades, et tähtjaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võib toetuse andja jätta taotluse läbi vaatamata.
- 6.4.3. Taotluse menetlemise tähtaeg võib põhjendatud juhul pikeneda puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud aja võrra.
- 6.4.4. Taotlused, mis ei läbi pärast puuduste kõrvaldamise tähtaja lõppu vormilist hindamist, sisulisele hindamisele ei kuulu ning jäetakse läbi vaatamata.
- 6.4.5. Kui taotlus tunnistatakse vormilistele nõuetele vastavaks, esitatakse taotlus komisjonile sisuliseks hindamiseks.
- 6.4.6. Komisjon lähtub sisulisel hindamisel järgmistest kvalitatiivsetest hindamispõhimõtetest:
 - 6.4.6.1. taotleja põhikirjalise eesmärgi sobivus;
 - 6.4.6.2. taotleja kompetents ja panus taotluses märgitud poliitikamuudatuste teemadel kaasaraäkimisel;
 - 6.4.6.3. taotleja liikmeskonna ja huvirühma suurus ning liikmesorganisatsiooni puhul läbi liikmeskonna esindatava huvirühma kaetus;
 - 6.4.6.4. taotleja senine koostöö ja osalemine toetuse andja töögruppides;
 - 6.4.6.5. taotleja koostöö partneritega;
 - 6.4.6.6. taotleja liikmete ja/või huvirühma liikmete arvamuste esitamise ja ühtsete seisukohtade kujundamise protsess.
- 6.4.7. Taotluste sisuliseks hindamiseks koostab komisjon hindamiskriteeriumid.

6.5. Strateegiliste partnerite valimine ja toetuse määramine

- 6.5.1. Sisulisel hindamisel antud punktide alusel moodustatakse iga poliitikavaldkonna raames taotlejate pingerida ning selle põhjal nimetatakse strateegilisi partnereid eelarvevahendite ammendumiseni.
- 6.5.2. Kui olulisemad poliitikamuudatused või prioriteetide teemad läbivad mitut poliitikavaldkonda, on komisjonil õigus teemasid teisiti grupeerida või jagada ühe poliitikavaldkonna teemad mitmesse gruppi.
- 6.5.3. Komisjon teeb ministrile ettepaneku protokollilise otsuse alusel kinnitada taotlusvooru tulemused, nimetada strateegilised partnerid ning kinnitada neile komisjoni poolt määratud toetus.

6.6. Taotlusvooru tulemuste kinnitamine ja toetuse andmine

- 6.6.1. Taotlusvooru tulemused kinnitab minister käskkirjaga. Strateegiliste partnerite nimetamise käskkirjas märgitakse toetuse andmise tingimused, partnerlusperioodi esimese eelarveaasta täpne ja teiste partnerlusperioodi eelarveaastate indikatiivne toetuse summa partneri kohta.

- 6.6.2. Toetuse andmise käskkiri avalikustatakse toetuse andja veebilehel pärast käskkirja kinnitamist ministri poolt.
- 6.6.3. Toetus antakse strateegilistele partneritele vastavalt käskkirjas sätestatud tingimustele.
- 6.6.4. Toetuse summad kinnitatakse igal järgneval eelarveaastal ministri käskkirjaga.

7. Poliitikate elluviimiseks strateegiliste partnerite valimine, nimetamine ja neile toetuse andmine

7.1. Toetuse taotlejale esitatavad nõuded

- 7.1.1. Poliitikate elluviimiseks toetuse taotleja (edaspidi *taotleja*) peab vastama punktis 6.1.1.1. ja punktides 6.1.1.6 – 6.1.1.10 sätestatud tingimustele.

7.2. Poliitikate elluviimiseks taotlusvooru väljakuulutamine

- 7.2.1. Strateegiliste partnerite taotlusvooru väljakuulutamiseks valib ja kinnitab komisjon partnerlusperioodiks arengukavade elluviimiseks prioriteetsed tegevused, mille osas soovitakse leida asjatundlikumad ja võimekamad strateegilised partnerid tegevuste elluviimiseks.
- 7.2.2. Tegevustele määratakse tegevuseesmärgid ja nende mõõdikud ning komisjon koostab taotlusvooru kutse(d).
- 7.2.3. Taotlusvooru väljakuulutamisest ja taotluste esitamise tähtajast teavitab toetuse andja veebilehel vähemalt 7 kalendripäeva enne taotlusvooru avamise päeva.

7.3. Taotlusele esitatavad nõuded ja lisatavad dokumendid

- 7.3.1. Taotlus peab olema vormikohane ning sisaldama järgmist informatsiooni:
 - 7.3.1.1. kinnitus, et taotleja vastab punktides 6.1.1.1 ja 6.1.1.6 – 6.1.1.10 sätestatud tingimustele;
 - 7.3.1.2. kinnitus, et taotleja esitab taotluse tegevustoetuse saamiseks toetuse kasutamise perioodiks.
- 7.3.2. Taotlusele tuleb lisada järgmised dokumendid:
 - 7.3.2.1. partnerlusperioodi esimese aasta tegevuskava projekt;
 - 7.3.2.2. väljakuulutatud tegevuste elluviimiseks kavandatud tegevuste lühikirjeldus ja eelarve;
 - 7.3.2.3. volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel.

7.4. Abikõlblikud kulud

- 7.4.1. Toetuse taotluses peavad olema välja toodud arvestuse alused, mis on abikõlblikud ja mis peavad vastama toetatava tegevuse eesmärkidele, olema põhjendatud, vajalikud ja tõhusad ning tekkinud toetatava tegevuse käigus.
- 7.4.2. Abikõlblikud kulud on:
 - 7.4.2.1. kulud, mis on vajalikud otseselt tegevuste elluviimiseks;
 - 7.4.2.2. tekkepõhised kulud, mis tehakse toetuse taotluses kinnitatud kalendriaasta jooksul. Kui toetuse kasutamise periood taotluse menetlemise käigus täpsustub, siis fikseeritakse vastav muudatus toetuse andmise käskkirjas;
 - 7.4.2.3. enne taotluse esitamist põhjendatud juhtudel tehtud kulud või kui vastav erand on lubatud konkreetse taotlusvooru tingimustes ning vastav info kajastub taotluse eelarves.
- 7.4.3. Toetuse mitteabikõlblikeks kuludeks loetakse ehituslikud ja muud investeeringud.
- 7.4.4. Kõik toetuse abikõlblikud kulud peavad olema kajastatud toetuse saaja raamatupidamisarvestuses ning tõestatavad originaal kulu- ja maksedokumentidega.

7.4.5. Ühisturuga kokkusobiva riigiabi ja vähese tähtsusega abi puhul tuleb abikõlblike ja mitteabikõlblike kulude puhul arvestada vastavates Euroopa Liidu õigusaktides ja/või riigiabi loas sätestatud piiranguid ja erisusi.

7.5. Toetuse osakaal

7.5.1. Toetuse maksimaalne osakaal taotluse eelarves esitatud abikõlblikest kuludest on üldjuhul 80%, kui vooru kutses ei ole märgitud teisiti.

7.6. Taotluse menetlemine ja hindamine

7.6.1. Taotluse menetlemise tähtaeg on koos läbirääkimiste läbiviimisega kuni 30 tööpäeva alates taotlusvooru sulgemisest.

7.6.2. Taotluse tähtjaks esitamata jätmisel jäetakse taotlus läbi vaatamata.

7.6.3. Kui taotleja on taotluse esitamise tähtaja ületanud mõjuval põhjusel, võib toetuse andja oma algatusel või taotleja taotluse alusel tähtaja ennistada haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

7.6.4. Taotluse vormilisel hindamisel kontrollib määratud isik, kas:

7.6.4.1. taotlus on esitatud tähtaegselt;

7.6.4.2. taotleja vastab taotlusvooru punktides 6.1.1.6 – 6.1.1.10 toodud tingimustele;

7.6.4.3. taotluse on allkirjastanud allkirjaõiguslik isik;

7.6.4.4. taotlus sisaldab vajalikke lisadokumente.

7.6.5. Taotluse vormilistele nõuetele vastavuse kontrollimisel avastatud puudustest teavitatakse taotlejat ja määratakse tähtaeg puuduste kõrvaldamiseks selgitades, et tähtpäevaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võib toetuse andja jätta taotluse läbi vaatamata.

7.6.6. Taotluse menetlemise tähtaeg võib põhjendatud juhul pikeneda puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud aja võrra.

7.6.7. Taotlused, mis ei läbi vormilist hindamist, sisulisele hindamisele ei kuulu ning taotlus jäetakse läbi vaatamata.

7.6.8. Kui taotleja ja taotlus tunnistatakse vormilistele nõuetele vastavaks, esitatakse taotlus komisjonile sisuliseks hindamiseks.

7.6.9. Komisjonil on õigus pidada taotlejaga läbirääkimisi tegevuste täpsustamiseks.

7.6.10. Komisjon lähtub hindamisel järgmistest kvalitatiivsetest hindamispõhimõtetest:

7.6.10.1. tegevuskavas toodud tegevuste omavaheline seotus ja nende mõju taotlusvooru raames etteantud eesmärkide ning oodatavate tulemuste saavutamiseks;

7.6.10.2. eelarve vastavus tegevuskavale, põhjendatus ja kulude vajalikkus tegevuste elluviimiseks;

7.6.10.3. taotleja senine panus ja võimekus sarnaste tegevuste elluviimisel.

7.6.11. Taotluste sisuliseks hindamiseks koostab komisjon hindamiskriteeriumid.

7.7. Poliitikate elluviimiseks partnerite valimine ja toetuse määramine

7.7.1. Sisulisel hindamisel antud punktide alusel moodustatakse iga välja kuulutatud taotlusvooru raames taotlejate pingerida.

7.7.2. Strateegiliste partnerite valiku teeb komisjon, kes lähtub otsuse tegemisel sisulise hindamise tulemusel moodustunud taotlejate pingereast. Toetus määratakse kõige kõrgema punktisumma saavutanud taotlejale või taotlejatele.

7.7.3. Komisjonil on põhjendatud juhul õigus teha ettepanek määrata toetus osaliselt või jätta toetus välja andmata.

7.7.4. Komisjon teeb ministriile ettepaneku protokollilise otsuse alusel kinnitada taotlusvooru tulemused, nimetada strateegilised partnerid ning kinnitada neile komisjoni poolt määratud toetus.

7.8. Taotlusvooru tulemuste kinnitamine ja toetuse andmine

- 7.8.1. Taotlusvooru tulemused kinnitab minister käskkirjaga. Strateegiliste partnerite nimetamise käskkirjas märgitakse toetuse andmise tingimused, partnerlusperioodi esimese eelarveaasta täpne ja teiste partnerlusperioodi eelarveaastate indikatiivne toetuse summa partneri kohta.
- 7.8.2. Toetuse andmise käskkiri avalikustatakse toetuse andja veebilehel pärast käskkirja kinnitamist ministri poolt.
- 7.8.3. Toetus antakse vastavalt käskkirjas sätestatud tingimustele.
- 7.8.4. Toetuse summad kinnitatakse igal järgneval eelarveaastal ministri käskkirjaga.

8. Täiendava toetuse andmine

- 8.1. Otsus täiendava toetuse andmiseks tehakse ainult toetuse andja algatusel.
- 8.2. Toetust on võimalik täiendavalt anda toetuse andja otsusega kui:
 - 8.2.1. taotluses püstitatud ülesannete täitmisel ilmnevad asjaolud, mida ei olnud võimalik taotluse esitamisel ette näha ning püstitatud ülesannet antud toetuse arvelt ei ole võimalik ellu viia;
 - 8.2.2. strateegilisele partnerile püstitatud ülesannete või tegevuste maht suureneb seoses toetuse andja poolt tellitud täiendavate tegevustega.
- 8.3. Komisjonil on õigus pidada taotlejaga läbirääkimisi ning küsida täiendavaid materjale.
- 8.4. Täiendava toetuse andmiseks teeb komisjon eelarve vahendite olemasolul ettepaneku anda toetus käesoleva perioodi eelarvest või planeerida rahalised vahendid tuleva perioodi eelarvesse.
- 8.5. Juhindudes komisjoni ettepanekust kinnitab minister käskkirjaga täiendava toetuse andmise või mitteandmise otsuse.

9. Toetuse tagasinõudmine ja partnerluse lõppemine

- 9.1. Toetuse andjal on õigus välja makstud toetus osaliselt või täielikult tagasi nõuda juhul kui:
 - 9.1.1. toetuse saaja ei täida toetuse taotluses esitatud eesmäärke;
 - 9.1.2. abikõlblike kulude maksumus kujunes planeeritust väiksemaks;
 - 9.1.3. strateegiline partner poliitika elluviijana on jätnud osaliselt või täielikult täitmata kohustuse või nõude ja see on mõjutanud kulude abikõblikkust;
 - 9.1.4. aruanne ei ole esitatud tähtajaks.
- 9.2. Toetuse andjal on õigus organisatsioon strateegiliste partnerite hulgast välja arvata juhul kui:
 - 9.2.1. toetuse saaja ei täida käskkirjas sätestatud tingimusi;
 - 9.2.2. toetuse saaja on esitanud valeandmeid või varjanud neid;
 - 9.2.3. toetuse saaja suhtes on algatatud likvideerimis- või pankrotimenetlus.
- 9.3. Toetuse tagasinõudmise otsust ei tehta, kui puudus kõrvaldatakse või kohustus või nõue täidetakse.
- 9.4. Välja arvamiseks või toetuse vähendamiseks teeb komisjon ministrile põhjendatud ettepaneku. Välja arvamine või toetuse vähendamine kinnitatakse ministri käskkirjaga.
- 9.5. Toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha kolme aasta jooksul toetuse saaja viimase kohustuse täitmise lõppemisest arvates.

- 9.6. Toetuse saaja peab maksma toetuse tagasinõudmise otsuses nimetatud toetuse tagasi 60 kalendripäeva jooksul otsuse kehtima hakkamise päevast arvates.
- 9.7. Komisjon lähtub oma ettepanekut tehes partneri valdkonna eest vastutaja põhjendatud ettepanekust.
- 9.8. Välja arvamise korral ei ole organisatsioonil õigust saada toetust väljaarvamisele järgnevast eelarveaastast. Toetuse vähendamist rakendatakse toetuse vähendamise otsusele järgnevast eelarveaastast.
- 9.9. Välja aramisest või toetuse vähendamisest teavitatakse toetuse saajat esimesel võimalusel pärast punktis 9.4. nimetatud käskkirja kinnitamist.

10. Toetuse kasutamisega seotud tegevuskava täpsustamine ja aruande esitamine

- 10.1. Toetuse andja ja toetuse saaja lepivad kokku enne partnerlusperioodi teise ja kolmanda aasta algust tulevase perioodi täpse tegevuskava.
- 10.2. Toetuse saaja esitab toetuse kasutamise kohta vahearuarande toetuse andja kehtestatud vormil iga eelarveaasta kohta e-keskkonna kaudu hiljemalt jooksva aasta 30. novembriks.
- 10.3. Toetuse saaja esitab toetuse kasutamise kohta lõpparuande toetuse andja kehtestatud vormil e-keskkonna kaudu pärast abikõlblikkuse perioodi (kuni 3 aastat) lõppu.
- 10.4. Toetuse andja menetleb aruannet kuni 30 tööpäeva esitamisest arvates.
- 10.5. Aruande esitamise tähtaega võib põhjendatud juhtudel toetuse saaja avalduse alusel pikendada tingimusel, et toetuse saaja on esitanud pikendamise taotluse enne punktis 10.2. toodud tähtaja saabumist.
- 10.6. Kui aruandes on puudusi, võib toetuse andja anda toetuse saajale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks, mil peatub punktis 10.4. toodud aruande menetlemise aeg.
- 10.7. Toetuse andjal on õigus küsida toetuse saajalt teavet toetuse kasutamise kohta ja tutvuda dokumentidega, sealhulgas esitada arupärimisi toetuse kasutamise kohta, küsida tõendeid tegevuste toimumise ja tulemuste kohta ja muud sellist.
- 10.8. Toetuse andja kinnitab aruande, kui toetuse saaja on temale määratud tähtaja jooksul puudused kõrvaldanud, toetuse andja ei ole tuvastanud toetuse kasutamisega seotud rikkumist ning toetuse saaja on tagastanud toetuse andjale toetuse kasutamata jäägi.
- 10.9. Kinnitatud aastane vahearuaranne on järgmise aasta eelarve vahendite andmise eelduseks.